

Bekken Gentse Kanalen

Wateruitvoeringsprogramma

juni 2025

Samen werken aan water

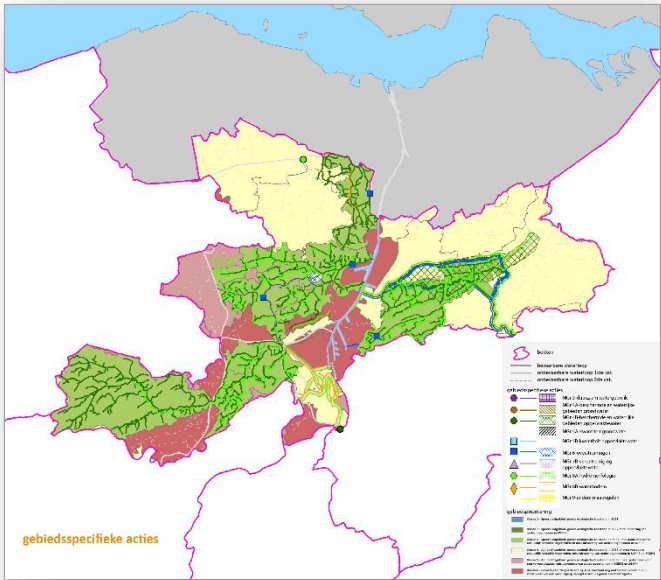
Integraal Waterbeleid
Bekken van de Gentse kanalen

Met het **wateruitvoeringsprogramma** voor het **bekken** van de Gentse Kanalen leggen de partners binnen het bekken de **prioritering** incl. **timing** vast voor de **uitvoering** van de **gebiedsspecifieke acties** die nodig zijn om in het bekken de waterkwaliteit en ecologie te verbeteren, de structuur van de waterlopen te herstellen, de overstromings- en droogteproblematiek aan te pakken en de waterbeleving te verhogen.

De uitvoering van het actieprogramma van het [bekkenspecifieke deel bekken van de Gentse Kanalen van de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027](#) vormt de basis van het uitvoeringsprogramma.

Naast de gebiedsspecifieke acties is het belangrijk dat ook de [generieke acties \(Vlaams deel 2022-2027\)](#) uit de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027 uitvoering krijgen. Zij leveren immers een belangrijke bijdrage aan het halen van de doelstellingen.

Figuur 1: [locatie gebiedsspecifieke acties opgenomen in het bekkenspecifieke deel bekken van de Gentse Kanalen van de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027](#)

Per gebied in het bekken hebben de partners samen de te halen **doelstellingen** uitgeschreven alsook het **engagement** dat ze aangaan om bij te dragen aan het halen van die doelstellingen. Bij de verschillende initiatieven (acties/projecten) is een stand van zaken en planning opgenomen. Indien van toepassing zijn ook de knelpunten/drempels weergegeven die de realisatie van de actie of het project bemoeilijken of in de weg staan.

Poekebeek.....	3
Oude Kale - Meirebeek	6
Lieve-Brakeleiken-Burggravenstroom-Avrijevaart-Nieuwe Kale	9
Zwartesluisbeek-Leopoldkanaal-Isabellawatering	17
Moervaart-Zuidlede	20
Kanaal Gent-Oostende, de Coupure, het Verbindingskanaal en de Gentse Binnenwateren	20
Kanalen	30

Poekebeek

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

De Poekebeek is een speerpuntgebied klasse 3. Het gebied heeft enkel nog natuurlijk herstel nodig om na 2027 de goede ecologische toestand te kunnen bereiken. De waterkwaliteit is belangrijk i.f.v. drinkwaterproductie.

Door verdere implementatie van de drietraps-strategie van vasthouden-bergen-afvoeren en door ruimte te geven aan de waterloop kunnen we de pieken in het debiet van de waterloop zo veel mogelijk aftoppen en schadelijke overstromingen vermijden.

De aanwezigheid van minimumwaterpeilen en minimumdebieten in de waterloop zorgen voor voldoende water van goede kwaliteit voor mens en natuur. Het afstroomgebied van de Poekebeek wordt ingeschakeld voor de aanvoer van water naar het drinkwaterproductiecentrum te Kluizen.

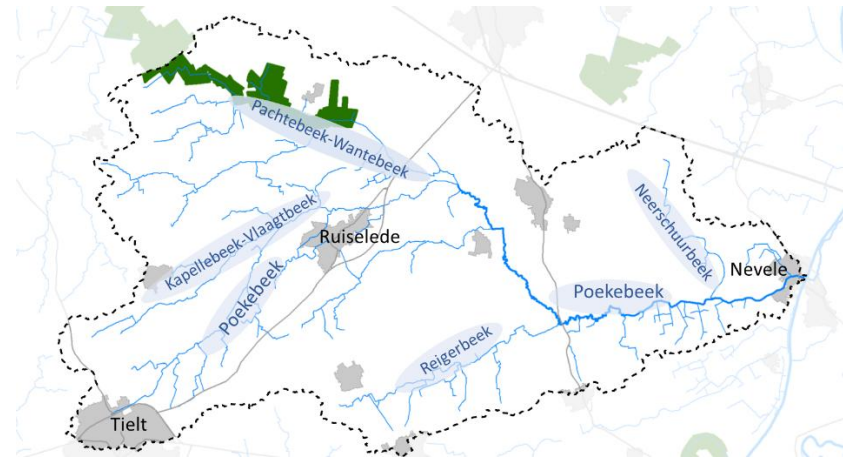
De belevingswaarde van het watersysteem wordt verhoogd door het openleggen van overwelvingen, creëren van waterpartijen, toegankelijk maken van waterlopen, en waterpartijen, aanleg en multifunctioneel gebruik van groenblauwe netwerken in bebouwde zones en vergroening/vernatuurlijking en beschaduwning van waterlopen, waterafvoeren en waterpartijen.

Meer info: [bekkenspecifiek deel bekken Gentse Kanalen](#)

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

Het bekkensecretariaat Gentse Kanalen organiseert het gebiedsgericht overleg voor de Poekebeek. Hierbij zijn zowel waterloopbeheerders, steden en gemeenten, drinkwaterproducent als middenveld aanwezig. Verschillende thema's staan op de agenda, met als belangrijkste wateroverlast en watertekort, waterkwaliteit en waterbeleving.

Meer info: [bekkenwebsite bekken Gentse Kanalen](#) en [bekkenspecifiek deel bekken Gentse Kanalen](#)

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

➡ De structuurkwaliteit van de Poekebeek en zijlopen wordt verbeterd.

Door verhoging van de structuurkwaliteit en het bufferend vermogen van de Poekebeek wordt een ecologisch robuuste en klimaatbestendige beek nagestreefd. Dit kan gerealiseerd worden door hermeandering, creatie van oeverzones, herprofilering en kleinschalige ingrepen aan het profiel van de waterloop.

Hoever staan we

Sinds 2015 kunnen vissen vanuit het Afleidingskanaal van de Leie terug de Poekebeek opzwemmen. VMM realiseerde hier een vistrap die de bestaande stuw, aan de monding van het Afleidingskanaal van de Leie, vispasseerbaar maakt. Iets meer stroomopwaarts, startte VMM in 2023 de werken op voor de aanleg van een nieuwe, meanderende bedding voor de Poekebeek t.h.v. het park Cyriel Buysse. Tot voor kort stroomde het water er door een rechte betonnen structuur. Het kronkelende patroon verdween en twee meanderbochten lagen als geïsoleerde vijvers in het landschap. Die vijvers sluiten nu weer aan op de Poekebeek waardoor de oude meander in ere is hersteld. Het rechte traject werd behouden om de piekafvoer niet te verkleinen en om extra waterberging te creëren. De rechte betonnen structuur werd vervangen door een variabel profiel met zachte oevers. Natuurlijke structuurelementen op de bodem en langs de oevers zorgen voor stromingsvariatie. Het betonnen traject was in totaal 500 meter lang, waarvan een derde werd uitgebroken. Het project zorgt voor een ecologische opsteker. De habitat van vele vissoorten is hersteld; karpers en grote scholen stekelbaars laten zich nu al meer zien. Ook voor de waterkwaliteit is dit beekherstel belangrijk want de Poekebeek is drinkwaterwingebied voor het waterproductiecentrum Kluizen in Evergem. Door een hoger stuwpeil aan de stroomafwaarts gelegen stuwklep stijgt ook het waterpeil er met ongeveer 45 cm waardoor er meer natte zones zijn en er minder grondwater wegstroomt naar het Schipdonkkanaal. Bovendien krijgt het water er meer ruimte waardoor ook de kans op wateroverlast daalt. Deze werken zijn afgerond in 2024.

Ook de aanleg van een pad langsheen de Poekebeek wordt onderzocht. Het verstrekt aanbeveling om de aanleg van het Poekebeekpad af te stemmen met de geplande aanleg van een gescheiden stelsel in de Cyriel Buyssestraat en Graaf van Hoornestraat.

Hermeandering van de Poekebeek in het centrum van Nevele (Bron: VMM)

Opwaarts het centrum van Nevele, ter hoogte van de Oude Kerkstraat zijn in het verleden een aantal vistrappen aangelegd ter vervanging van een stuw in combinatie met beperkte herstelmaatregelen en meer natuurvriendelijk oevers. In deze zone mondt de Neerschuurbeek ook uit in de Poekebeek, provincie Oost-Vlaanderen heeft hier in 2010 een vispasseerbare stuw aangelegd om problemen van oevererosie aan te pakken. Onderzoek wees uit dat deze vistrappen niet optimaal functioneren. Optimalisatie van deze vistrap is opportuun.

In 2023 startte VMM het onderzoek naar mogelijkheden van structuurherstel voor het deel 1e categorie van de Poekebeek ([8A D 0121](#), [8A E 0349](#)). Hierbij kijkt VMM in eerste instantie naar de zone langsheen de Poekebeek tussen de Oude Kerkstraat en de Kleitestraat, waar nog een aantal restgronden en oude gedempte meanders aanwezig zijn. Voor de Poekebeek ter hoogte van het Kasteelpark van Poeke worden een aantal inrichtingsopties onderzocht om de beek meer klimaat robuust te maken.

Meer opwaarts heeft provincie West-Vlaanderen in 2022 via steenbestortingen een aantal kleinere vismigratieknelpunten weggewerkt op de Wantebeek.

Op een zijloop van de Poekebeek opwaarts Ruiselede startte de blau-deal coördinator van het Regionaal Landschap West-Vlaamse Hart, het onderzoek om de waterloop terug in open bedding te brengen, in nauwe samenwerking met de waterloopbeheerder, de provincie West-Vlaanderen.

Wat staat er te gebeuren

Tussen de Oude Kerkstraat en de Kleitestraat wordt de haalbaarheid van een hermeanderingsproject verder onderzocht. Ter hoogte van het Kasteelpark van Poeke onderzoekt VMM inrichtingsopties van de Poekebeek om de sponswerking van het Kasteelpark van Poeke te verhogen. In 2025 worden een aantal bijkomend scenario's doorgerekend op welke manier de sponswerking van het Kasteelpark van Poeke en de ecologische waarde van de Poekebeek verhoogd kan worden door inrichtingsmaatregelen van de Poekebeek in deze zone.

Verder zijn er op heden geen concrete engagementen bekend vanuit Provincie Oost-Vlaanderen of West-Vlaanderen om de structuurkwaliteit van de zijlopen van de Poekebeek te verhogen.

Calamiteiten op de Poekebeek worden gezamenlijk aangepakt

Ongezuiverde (incidentele) lozingen vormen een structureel probleem in het afstroomgebied van de Poekebeek. Hierdoor wordt verdere vooruitgang van de waterkwaliteit sterk belemmerd. Ook in 2024 zijn er een aantal calamiteiten gemeld op de waterlopen verspreid over het afstroomgebied. Wanneer een calamiteit wordt opgemerkt wordt deze in overleg met alle betrokken actoren aangepakt. Het terugdringen van incidentele lozingen in grachten en waterlopen van nutriëntrijke reststromen (erfsappen) vanuit landbouwbedrijven vergen hierbij een aanpak op maat, waarbij sensibilisering van de landbouwsector belangrijk is. Het bekkensecretariaat heeft hiervoor overleg opgestart met Boerenbond, ABS, Departement L&V, stad Deinze, gemeente Ruiselede, Tielt en Aalter.

Hoever staan we

Een 2-tal overlegmomenten vonden plaats met Boerenbond, ABS, Departement Landbouw en Visserij, stad Deinze, gemeente Ruiselede, stad Tielt en Aalter. In navolging hiervan organiseerde ABS en Boerend een fyto-opleiding voor lokale landbouwers waarbij het aspect van erfsappen en impact op waterkwaliteit aan bod kwam.

Wat staat er te gebeuren

Op heden zijn er geen verdere sensibilisatie-initiatieven gepland.

De rioolbeheerders bouwen de zuiveringsinfrastructuur verder uit.

In het gebied worden de komende jaren stelselmatig nieuwe riolering en IBA's aangelegd om ongezuiverde huishoudelijke lozingen in het gebied te saneren. Op die manier wordt nutriëntinspoeling naar het waterlopenstelsel tot een minimum teruggebracht.

Hoever staan we

In Tielt is een gescheiden rioleringsstelsel uitgevoerd in de Sint-Janstraat. Voor Aalter is het voorontwerp goedgekeurd van de rioleringswerken in de Nevelestraat en voor de rioleringswerken in de Cijnsstraat en de Nauterkensstraat is een GIP-subsidie aangevraagd en inmiddels verkregen. Het voorontwerpdossier werd ook reeds opgemaakt en ingediend.

In Ruiselede wordt er volop gewerkt aan de sanering van de ongezuiverde huishoudelijke lozingen van Doomkerke. De werkzaamheden aan de Brandstraat, van de school tot de Bruggesteeweg, zijn momenteel in uitvoering. De verwachte einddatum voor deze werken is april 2025. De rioleringswerken in de Gentse Veldstraat zijn voltooid, waardoor de afwerking van de wegen kan starten.

In Aalter wordt een projectvoorstel opgemaakt voor de sanering van een deel van de Poekestraat die nu nog afwatert naar het Neringerbeekje die via het Kasteelpark van Poeke in de Poekebeek terecht komt.

Ook voor wat betreft de aanleg van IBA's is er vooruitgang geboekt. Voor het volledige grondgebied van Tielt zijn op heden 200 IBA's geplaatst en in werking. Voor de gemeente Ruiselede, die bijna volledig in het waterlichaam van de Poekebeek is gelegen, zijn er 122 IBA's geplaatst en komen er dit jaar nog 23 bij. Bij de stad Deinze, binnen het afstroomgebied van de Poekebeek, zijn er nu al 85 IBA's in werking en zijn er 14 geplaatst. Voor deze laatste dient de opstart nog te gebeuren.

Voor Aalter ten slotte zijn er 109 IBA's actief binnen het waterlichaam van de Poekebeek.

Wat staat er te gebeuren

In Tielt is de aanleg van een gescheiden stelsel gepland voor 2027 in de Neringstraat, Klokkestraat, Felix D'Hoopstraat, Hulstplein en Karnemelkstraat. Ook in de Vinktstraat en Lammekensstraat wordt een gescheiden rioleringsstelsel aangelegd (2025) alsook in de

Poekestraat en Kazernestraat (2026). Bijkomende inzameling van vuilvracht is voorzien voor 2027 in de Kazernestraat, Poeksestraat en Lammekensstraat, Schuiferskapelsesteenweg, Hullestraat, Oosthoekstraat, Nagelstraat en Kantestraat.

In Ruiselede worden de rioleringswerken in Doomkerke verder uitgevoerd. In Doomkerke beginnen de rioleringswerken in de Planterijstraat in februari 2025. Het einde van de werken wordt voorzien in de loop van mei 2025. Ook in de Bruwaanstraat en Woestestraat wordt bijkomende vuilvracht ingezameld. Het rioleringsproject in de Zand- en Zandbergstraat, Klaphulle- en Galattestraat en Aalter- en Wantestraat zal uitvoering krijgen na 2027.

In Deinze is gepland om in de periode 2026-2027 bijkomende vuilvracht in te zamelen in Kerrebroek – Berg – Udale, Kruisbulck – Lotenhullestraat, Aarseleweg – Weg naar Poeke.

De Stad Deinze plant rioleringswerken in Kerrebroek in 2025-2026

De rioolbeheerders pakken de knelpunten op de rioleringsinfrastructuur aan

Naast de aanleg van nieuwe riolering en IBA's is er ook nog veel potentieel in het optimaliseren van de bestaande infrastructuur. Het komt nog te vaak voor dat grachten met proper water rechtstreeks zijn aangesloten op de riolering.

Hoever staan we

De knelpunten uit de rioleringsdatabank worden geanalyseerd. Zo zijn er in alle gemeenten nog heel wat grachten aangesloten op de riolering die zorgen voor verdunning van het afvalwater en frequent werkende overstorten.

Het bekkensecretariaat van de Gentse Kanalen nam initiatief overleg op te starten met gemeentes en rioolbeheerders om deze knelpunten te screenen en een oplossing voor de het knelpunt voor te stellen.

Wat staat er te gebeuren

Verduunningsknelpunten dienen systematisch weggewerkt te worden. De gemeenten en/of rioolbeheerders koppelen de grachten af van de riolering en zorgen ervoor dat het water wordt geïnfiltreerd of gebufferd. Dit heeft een positief effect op de waterkwaliteit en zorgt voor een betere weerbaarheid bij droogte.

Oude Kale - Meirebeek

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

De Oude Kale en de Meirebeek zijn beide een speerpuntgebied klasse 3. Het gebied heeft enkel nog natuurlijk herstel nodig om na 2027 de goede ecologische toestand te kunnen bereiken. Water vanuit de Oude Kale en Meirebeek wordt gebruikt voor de productie van drinkwater te Kluizen, ook hiervoor is een goede waterkwaliteit essentieel.

wateroverlast

Het overstromingsrisico in het gebied is laag. De hemelwaterplannen voor de steden en gemeenten in het gebied zijn opgemaakt en op elkaar afgestemd.

watertekort

De aanwezigheid van minimumwaterpeilen en minimumdebieten in de waterloop zorgen voor voldoende water van goede kwaliteit voor mens en natuur. Het afstroomgebied van de Oude Kale en Meirebeek wordt ingeschakeld voor de aanvoer van water naar het drinkwaterproductiecentrum te Kluizen.

waterbeleving

De belevingswaarde van het watersysteem wordt verder verhoogd door het openleggen van overwelvingen, creëren van waterpartijen, toegankelijk maken van waterlopen, en waterpartijen, aanleg en multifunctioneel gebruik van groenblauwe netwerken in bebouwde zones en vergroening/vernatuurlijking en beschaduwning van waterlopen, waterafvoeren en waterpartijen.

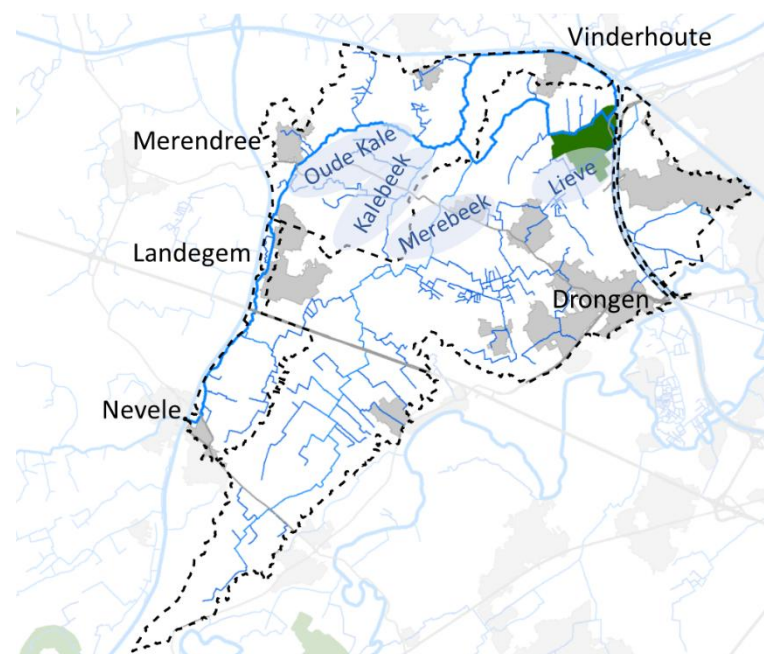
Meer info: [bekkenspecifiek deel bekken](#) Gentse Kanalen ([Oude Kale](#)) ([Meirebeek](#))

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

Het bekkensecretariaat Gentse Kanalen organiseert het gebiedsgericht overleg Oude Kale en Meirebeek. Hierbij zijn zowel waterloopbeheerders, steden en gemeenten, drinkwaterproducent als middenveld aanwezig. Verschillende thema's staan op de agenda, met als belangrijkste waterkwaliteit en droogte.

Meer info: [bekkenwebsite bekken Gentse Kanalen](#) en [bekkenspecifiek deel bekken Gentse Kanalen \(Oude Kale\) \(Meirebeek\)](#)

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

➡ VMM voert een tweede hermeandering uit op de Oude Kale

In 2017 voerde VMM een eerste hermeandering uit van de Oude Kale in het centrum van Landegem. Een monitoringsproject wees op significante positieve effecten van hercalibratie en hermeandering op het zelfzuiverend vermogen van de Oude Kale en op een verbeterde zuurstofhuishouding en lagere fosforpieken. Op basis van deze resultaten realiseert VMM een tweede hermeandering in de Oude Kale, in Landegem stroomafwaarts de spoorweg (ten noorden van de eerste hermeandering). De Vlaamse Waterweg stelt voor deze hermeandering grond ter beschikking. ANB helpt bij het ecologisch ontwerp ervan. (8A E 0350). Het ontwerp houdt ook rekening met een eventuele realisatie van een wandellus/wandelparcours met integratie van het boscomplex waarbij de aansluiting kan gemaakt worden met de Stationstraat/Veldestraat.

Hoever staan we

De werken voor de tweede hermeandering in de Oude Kale zijn gestart in 2023 en inmiddels uitgevoerd.

Hermeandering Oude Kale fase 2 (Bron: VMM)

➡ VMM verhoogt de ecologische waarde van de Oude Kale die parallel met het Kanaal Gent-Oostende loopt

De ecologische waarde van de gekanaliseerde Oude Kale parallel met het kanaal Gent-Oostende is vrij beperkt. Om een goede ecologische toestand te bereiken tegen 2027 is een meer divers profiel van de waterloop nodig om een gezond watersysteem te kunnen realiseren.

Hoever staan we

In 2023 onderzocht VMM op welke manier de structuurkwaliteit van de Oude Kale in het beschouwde traject verhoogd kan worden. Voor de benedenloop van de Oude Kale, parallel met het Kanaal Gent-Oostende, is geopteerd voor keerkribben. De werken zijn in de 2e helft van 2024 gestart en uitgevoerd.

Keerkribben zijn bouwkundige structuren die de bedding van de Oude Kale plaatselijk versmallen om de stroomrichting van het water te beïnvloeden. Op sommige locaties in de bedding gaat de stroomsnelheid omhoog op andere plaatsen ontstaan stroomluwe zones. Deze variatie in stroming van het water is essentieel om een rijke en diverse biologie in de waterloop te realiseren.

Wat staat er te gebeuren

Een monitoringsproject zal de effecten van deze maatregel van structuurherstel in kaart brengen.

Keerkribben op de Oude Kale (Bron: VMM)

➡ **Natuurpunt realiseert natte natuur in de vallei van de Oude Kale**

Door het geïsoleerde karakter van de Oude Kale zijn de migratiemogelijkheden van planten en dieren momenteel beperkt. Verspreid in de vallei van de Oude Kale zijn nog een aantal vijvers, poelen en plassen die het potentieel hebben om extra habitat te creëren voor de fauna en flora van de Oude Kale. Dit draagt bij tot een meer robuust ecosysteem in de Oude Kale. ([8A E 0352](#), [4B D 0233](#))

Natuurpunt zorgt voor ecologisch herstel van de plassen Zuurhoek en Molenmeers te Lievegem. Deze plassen grenzen aan de oevers van de Oude Kale. Natuurpunt zal hier door vernatting van het gebied, waardevolle natte natuur creëren, inclusief oevervegetatieontwikkeling langs de Oude Kale. Dit zal een belangrijke meerwaarde betekenen voor de biodiversiteit maar ook voor verschillende ecosysteemdiensten zoals waterzuivering, waterbergend vermogen en koolstofopslag.

Molenmeers en Zuurhoek (Bron: Natuurpunt)

Hoever staan we

Het gebied van Molenmeers en Zuurhoek is een gewezen zandwinningsgebied in de vallei van de Oude Kale, nabij het kanaal Gent-Brugge. Natuurpunt werkte een 1e project uit om de ecologische waarde van Molenmeers-Zuurhoek te verhogen. Een verkennend bodemonderzoek is uitgevoerd en een eerste ontwerp bijgesteld in overleg met het

bekkensecretariaat van de Gentse Kanalen, De Vlaamse Waterweg en VMM, gelet op de aanwezigheid van historische bodemvervuiling in het gebied. Het bijgestelde projectontwerp is in 2022 goedgekeurd voor projectsubsidie Natte Natuur van ANB.

Opwaarts in de vallei werkt Natuurpunt aan een 2e project. In samenwerking met de Blue-Deal coördinator van Regionaal Landschap Meetjesland en Leievallei worden de mogelijkheden verkend om de natte-natuurwaarde en de sponswerking van een aantal langs de Oude Kale naastgelegen grachten te verhogen. Een 1e voorbereidend onderzoek is uitgevoerd.

Wat staat er te gebeuren

Het project Molenmeers-Zuurhoek is voorzien om uitgevoerd te worden in de 2e helft van 2025, onder het toezicht van Natuurpunt. Natuurpunt zal een deel van de vallei van de Oude Kale ecologisch herinrichten. Met fosfor aangerijkte bodemlagen worden afgegraven, de aanwezige veenlagen worden lokaal terug blootgelegd en plassen krijgen een bredere rietkraag.

De Blue-Deal coördinator werkt in 2025 het dossier van de grachten verder uit met het oog op de opmaak van een subsidiedossier voor het project.

➡ **VMM en Watering Oude Kale en Meirebeek werken tegen 2027 aan bijkomende structuurherstelmaatregelen in het gebied**

Ook op andere trajecten van de Oude Kale is en Meirebeek er nood aan structuurherstel die zal bijdragen tot een meer klimaatbestendige en ecologisch robuuste waterloop. VMM en de Watering Oude Kale en Meirebeek realiseren verder structuurherstel op verschillende plaatsen in het gebied. ([8A E 0351](#), [8A D 0122](#)).

Hoever staan we

Op een afgesneden meander van de Oude Kale te Landegem realiseerde de Watering Oude Kale en Meirebeek in 2015 een vistrap. Op de middenloop van de Oude Kale realiseerde VMM een oeverzone en opwaarts t.h.v. Nevele is de Oude Kale terug in open bedding gebracht. De installatie van een pomp t.h.v. Nevele die het mogelijk maakt om beperkt water in te laten vanuit het Afleidingskanaal van de Leie naar de Oude Kale kan in tijden van droogte een nodig ecologisch minimumdebiet inlaten.

Wat staat er te gebeuren

In afstemming met de ecohydrologische studie die is opgemaakt in kader van de instandhoudingsdoelstellingen van de Vinderhoutse Bossen worden ook de nodige maatregelen voor structuurherstel op de Meirebeek 1e categorie onder de loupe genomen.

Watering Oude Kale en Meirebeek zal mogelijke structuurherstelmaatregelen bekijken langsheen de Kalebeek en Landegembeek en in het afstroomgebied van de Meirebeek. Vanaf zomer 2024 zal er beurtelings gemaaid worden de langsheen de Kalebeek waterloop 2.07 (vanaf de Borisgracht richting Alsemweg).

ANB duidt erop dat het algemeen wenselijk is om de actiepunten uit de hydrologische studie Vinderhoutse Bossen, die momenteel in de eindfase zit, op te nemen door alle partners. Het gaat hierbij o.a. om het opmaken van een peilbesluit met opname van verhoogde aanslagpeilen, structuurverbeterende maatregelen aan de Meirebeek en Lieve, verhogen van infiltratie in het infiltratiegebied ten zuidoosten van SBZ en het vermijden van instroom van het grachtenstelsel/hemelwater in de riolering.

➡ De rioolbeheerders bouwen de zuiveringsinfrastructuur verder uit

In het gebied worden de komende jaren stelselmatig nieuwe riolering en IBA's aangelegd om ongezuiverde huishoudelijke lozingen in het gebied te saneren. Op die manier wordt nutriëntinspoeling naar het waterlopenstelsel tot een minimum teruggebracht.

Hoever staan we

Op grondgebied van Lievegem werd het project Appensvoordestraat en Vellare beëindigd. Hiermee worden heel wat groene clusters gesaneerd die loosden op de Oude Kale en Centerloop.

Stad Gent zorgt voor de sanering van de groene clusters rond de Gavergrachtstraat en Luchterenstraat. In 2023 is het project voorbereid en recent is het project ter subsidie opgenomen op het meest recente GIP-programma.

Wat staat er te gebeuren

In Landegem en Vosselare (Deinze) zijn in de periode 2024-2027 meerdere projecten gepland waarbij volgende straten aangepakt worden: Landegemstraat, Houtakker, Westhoek, Vosselarestaat, Wildekouter, Scheurestraat. In delen van de Moerstraat en Damstraat wordt een gescheiden rioleringsstelsel aangelegd en worden de naastliggende woningen aangesloten op de riolering. De werken zijn gepland op te starten op maandag 10 maart en zullen 1 jaar duren.

In Vinderhoutse in Lievegem wordt in de Schouwbroekstraat riolering aangelegd. De werken zullen in februari 2025 starten en afgerond zijn tegen de zomer van 2025.

➡ De rioolbeheerders pakken de knelpunten op de rioleringsinfrastructuur aan

Naast de aanleg van nieuwe riolering en IBA's is er ook nog veel potentieel in het optimaliseren van de bestaande infrastructuur.

Hoever staan we

De knelpunten uit de rioleringsdatabank worden geanalyseerd. Zo zijn er in alle gemeenten nog heel wat grachten aangesloten op de riolering die zorgen voor verdunning van het afvalwater en frequenter werkende overstorten.

In 2023 stelde Farys i.s.m. stad Gent een projectvoorstel op 'Ecologisch herstel Vinderhoutse bossen' waarbij op een aantal punten in het bovenstrooms gebied van de Meirebeek/Lieve, de verwevenheid tussen het waterlopenstelsel en de riolering wordt aangepakt om zo de grondwatervoeding te herstellen en de verdroging van de Vinderhoutse Bossen aan te pakken. Het project zal betaald worden vanuit de subsidieoproep 'Levend Water - 2023'.

Wat staat er te gebeuren

De gemeenten en/of rioolbeheerders koppelen de grachten af van de riolering en zorgen ervoor dat het water wordt geïnfiltreerd of gebufferd. Dit heeft een positief effect op de waterkwaliteit en zorgt voor een betere weerbaarheid bij droogte.

Verder onderzoek naar de knelpunten en acties op het terrein zullen afhankelijk zijn van subsidies. Het project 'Ecologisch herstel Vinderhoutse bossen' wordt verder in uitvoering gebracht door Farys/stad Gent.

➡ VMM en Watering Oude Kale en Merebeek maken een peilbesluit op

Het peil op de Oude Kale en Merebeek wordt voornamelijk bepaald door de instellingen van het Duivelsputgemaal te Vinderhoutse en een aantal opwaartse stuwen. Ook het grondwaterniveau wordt in belangrijke mate bepaald door dit gemaal. Door een actief beheer van het peil op deze waterlopen verhogen we de weerbaarheid van watersysteem tegen meer extreme weersomstandigheden mede ten gevolge van klimaatverandering.

Hoever staan we

Er zijn 26 prioritaire gebieden geselecteerd in Vlaanderen waarvoor een peilbesluit wordt opgemaakt, Het afstroomgebied van de Oude Kale en Merebeek is één hiervan. Het proces

voor de opmaak van het peilbesluit van de Oude Kale en Merebeek is inmiddels gestart. Een eerste overleg met belanghebbenden vond plaats in december 2024, een 2e overleg in de eerste helft van februari 2025. Studiebureau Antea werk hierbij aan een eerste versie van oriëntatienota als basis voor de opmaak van het peilbesluit.

Wat staat er te gebeuren

VMM en de Watering Oude Kale en Merebeek zetten verder in op de opmaak van het peilbesluit in nauw overleg met de betrokken actoren en gebruikers in het gebied. Samen zorgen ze daarin voor een evenwicht tussen milieu, natuur, landschap, economie en waterveiligheid.

De stuw op de Borisgracht tussen de Merebeek en Oude Kale vormt een belangrijk kunstwerk voor het peilbeheer van de Merebeek en Oude Kale (Bron: VMM)

Lieve-Brakeleiken- Burggravenstroom-Avrijevaart- Nieuwe Kale

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

De Lieve, Brakeleiken, Burggravenstroom, Avrijevaart en Nieuwe Kale zijn allen speerpuntgebied klasse 3. Het gebied heeft enkel nog natuurlijk herstel nodig om na 2027 de goede ecologische toestand te kunnen bereiken. De waterkwaliteit is belangrijk i.f.v. drinkwaterproductie.

wateroverlast

Het overstromingsrisico in het gebied is laag. De hemelwaterplannen voor de steden en gemeenten in het gebied zijn opgemaakt en op elkaar afgestemd.

watertekort

De aanwezigheid van minimumwaterpeilen en minimumdebieten in de waterloop zorgen voor voldoende water van goede kwaliteit voor mens en natuur. Het afstroomgebied van Lieve, Brakeleiken en Burggravenstroom wordt ingeschakeld voor de aanvoer van water naar het drinkwaterproductiecentrum te Kluizen.

waterbeleving

De belevingswaarde van het watersysteem wordt verhoogd door het openleggen van overvelingen, creëren van waterpartijen, toegankelijk maken van waterlopen, en waterpartijen, aanleg en multifunctioneel gebruik van groenblauwe netwerken in

bebouwde zones en vergroening/vernatuurlijking en beschaduwning van waterlopen, waterafvoeren en waterpartijen.

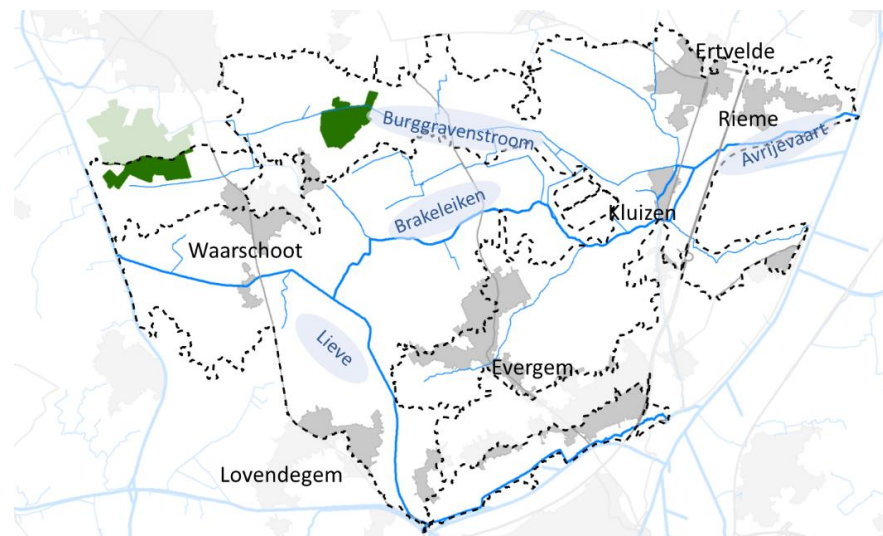
Meer info: [bekkenspecifiek deel bekken Gentse Kanalen \(Lieve-Brakeleiken\) \(Avrijevaart\) \(Nieuwe Kale\)](#)

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

Het bekkensecretariaat Gentse Kanalen organiseert het gebiedsgericht overleg voor de Lieve, Brakeleiken en Burggravenstroom. Hierbij zijn zowel waterloopbeheerders, steden en gemeenten, drinkwaterproducent als middenveld aanwezig. Verschillende thema's staan op de agenda, met als belangrijkste waterkwaliteit en waterkwantiteit.

Meer info: [bekkenwebsite bekken Gentse Kanalen](#) en [bekkenspecifiek deel bekken Gentse Kanalen \(Lieve-Brakeleiken\) \(Avrijevaart\) \(Nieuwe Kale\)](#)

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

☞ Watering De Burggravenstroom onderzoekt de mogelijkheden voor structuurherstelmaatregelen op waterlopen 2e en 3e categorie

Het verhogen van de structuurkwaliteit draagt o.m. bij aan het zelfzuiverend vermogen van de waterloop. Verspreid in het afstroomgebied zijn er verschillende locaties waar mogelijkheden liggen voor structuurherstel. ([8A D 0124](#), [8A D 0125](#), [8A D 0117](#))

Hoever staan we

De Watering zal de Burggravenstroom op verschillende plaatsen deze oevers meer ecologisch inrichten. Er is begin 2023 een terreinbezoek uitgevoerd door de Watering en het bekkensecretariaat om de mogelijkheden te bekijken. Een projectvoorstel voor oeverherstel van de Burggravenstroom is uitgewerkt en ingediend voor betoelaging vanuit de projectoproep Levend Water. Op heden is de financiering van het project niet sluitend.

Wat staat er te gebeuren

Het project van structuurherstel op de Burggravenstroom ligt op heden stil. Het verstrekt aanbeveling om het bestaande ontwerp te herwerken naar een meer natuurlijke variant.

☞ VMM vervangt het pompemaal van de Lieve naar Brakeleiken

Langs het fietspad Lievetragel in Waarschoot (Lievegem) verving de VMM haar pompemaal tussen de Lieve en het Brakeleiken door een stuw. De stuwconstructie regelt het waterpeil van beide waterlopen, is energiezuiniger en vraagt minder onderhoud. ([6 I 0089](#))

Het Brakeleiken ontvangt water van de Lieve via een pompemaal in Waarschoot. Het gemaal dateert van de jaren '70 van vorige eeuw en is aan vernieuwing toe. VMM verving het pompemaal door een stuw die zuiniger omspringt met energie en een lagere onderhoudskost heeft. De stuwconstructie heeft tot doel om het waterpeil in de Lieve op niveau te houden en enkel te lozen in het Brakeleiken als dat nodig is. Dat is bijvoorbeeld om wateroverlast stroomafwaarts te vermijden bij hevige regenval of om de spaarbekkens van het waterproductiecentrum de Kluizen in Evergem aan te vullen. Voor de drinkwatervoorziening, het peilbeheer en de hoogwaterbescherming is dit project een belangrijke verbetering.

De stuw is aangesloten op een afstandsbeveiligingssysteem. Een alarmcentrale verwittigt automatisch onze medewerkers wanneer er problemen zijn met de installatie of met de waterpeilen. Zo kunnen we sneller ingrijpen en vanop afstand bijsturen wanneer er zich problemen voordoen. Bij de stuw is nu ook een visdoorgang. Met dit systeem zal er steeds een klein volume aan water van de Lieve naar het Brakeleiken stromen waardoor vissen gemakkelijk passeren. De stuw is visvriendelijker dan de vroegere pompen en pakt zo een jarenlang vismigratieprobleem aan.

Ook het terrein van de stuw onderging een metamorfose. Onnodige verharding verdween en de hele site werd maximaal waterdoorlatend. Uitheemse bomen maakten plaats voor streekeigen beplanting, waardevolle inheemse bomen bleven behouden. Het bedieningsgebouwtje bij de stuw kreeg een houten bekleding en is nu uitgerust met een beloopbaar en publiek toegankelijk dak en een zitbank.

Hoever staan we

Het ontwerp is afgerond in 2022, werken op het terrein zijn gestart in oktober 2023 en in 2024 is het project afgerond.

Nieuwe stuw op de Lieve (Bron: VMM)

➡ VMM werkt verder aan structuurherstel van de Lieve-Brakeleiken en Nieuwe Kale

Om de doelstellingen te halen van de Europese Kaderrichtlijn Water zijn oeverzones als buffer voor het aanpalend gebied en structuurherstel van de waterloop een belangrijk instrument, zo ook voor de Lieve-Brakeleiken en de Nieuwe Kale. Mogelijkheden van buffer- of oeverzones en structuurherstel worden in kaart gebracht door VMM in overleg met betrokken actoren ([7B D 0083](#)).

Hoever staan we

Een eerste screening van preferentiële locaties is uitgevoerd. Voor de Nieuwe Kale, die ooit deel uitmaakte van de historische loop van de Durme, wordt in overleg met gemeente Evergem en ANB gewerkt aan een meanderingsproject ter hoogte van Durmakker. De haalbaarheid hiervan wordt verder onderzocht. Voor het Brakeleiken wordt in eerste instantie gekeken naar de gronden die momenteel al in eigendom zijn van VMM.

Wat staat er te gebeuren

Het structuurherstelproject op de Nieuwe Kale wordt in 2025 verder uitgewerkt met de betrokken actoren. Voor de Lieve en het Brakeleiken worden de mogelijkheden van een oeverzones verder verkend.

➡ De Werkvennootschap geeft de Nieuwe Kale ter hoogte van de Langerbrugsestraat in Evergem een make-over

De Werkvennootschap werd opgericht door de Vlaamse Regering om de inspanningen van de verschillende Vlaamse mobiliteitsspelers te coördineren. Eén van de complexe projecten van de Werkvennootschap is het project van de omvorming van de R4 West en R4 Oost. Op heel wat plaatsen doorkruist het tracé van de R4 waterlopen, zo ook ter hoogte van de Langerbrugsestraat in Evergem waar de R4 de Nieuwe Kale kruist.

De Nieuwe Kale loopt in een lange betonnen koker onder de spoorweg en de R4 door. In de toekomst wordt de koker weggenomen en vervangen door twee korte duikers (kokers), één onder de spoorweg en één onder de R4. Zo is de Nieuwe Kale zo weinig mogelijk overdekt. In de kokers worden ecopassages voorzien. Zo kunnen amfibieën en kleine zoogdieren langs de Nieuwe Kale vlot onder de R4 en de spoorweg door. Ter hoogte van de onderdoorgangen krijgt de Nieuwe Kale opnieuw meanders. Op die manier wordt opnieuw een stukje Nieuwe Kale hersteld naar een meer natuurlijk systeem zoals het ooit was toen de Nieuwe Kale een deel van de Durme vormde. De meandering zorgt voor een meer gevarieerd stromingspatroon en er wordt extra ruimte gecreëerd voor natte oevers, wat ideaal is voor heel wat planten en diersoorten. Ook wordt een groene doorgang/corridor langs de R4 aangelegd. Zo ontstaat er ook een ecologische verbinding

naar het zuiden richting het knooppunt Zeeschipstraat-Evergemsesteenweg, aan de overkant van de Ringvaart.

Hoever staan we

De werken zijn gestart in 2024 en worden uitgevoerd via een zogenaamde DBFM, waarbij de private partner dus instaat voor het ontwerp, de volledige uitvoering, de financiering en het onderhoud van de infrastructuur.

Sfeerbeeld make-over Nieuwe Kale ter hoogte van de Langerbrugsestraat en spoorweg (Bron: De Werkvennootschap)

➡ VMM vervangt het gemaal aan de uitstroom van Avrijevaart naar het kanaal Gent-Terneuzen

Het oude gemaal is te laag ingeplant waardoor regelmatig acuut gevaar dreigt op overstroming bij hoge afvoer. Bovendien vertoont de constructie slijtage door leeftijd en is deze niet visvriendelijk. ([6 I 0122](#))

Hoever staan we

In 2024 startte VMM met het locatieonderzoek voor de bouw van een nieuw gemaal op de Avrijevaart. Deze zal de veiligheid tegen wateroverlast garanderen maar ook de energiezuinigheid en visvriendelijkheid verbeteren. Het huidige gemaal is ca. 2,5km opwaarts gelegen van de monding in het Kanaal Gent-Terneuzen. Mede gelet op de verzilting van de Avrijevaart vanuit het kanaal Gent-Terneuzen, worden de mogelijkheden

verkend om het gemaal meer afwaarts te plaatsen nabij de monding in het kanaal. Hierdoor zou ca. 2,5km verzilte waterloop terug zoet kunnen worden.

Wat staat er te gebeuren

Deze actie is niet prioritair en zal niet op korte termijn uitgevoerd worden.

Gemaal Avrijevaart (Bron: VMM)

➡ ANB onderzoekt de mogelijkheden voor hydrologisch herstel van het Leen/Bellebargie/Lembeekse bossen

Verspreid in het gebied zijn nog een aantal gebieden met hoge natuurwaardes. Specifiek voor de Burggravenstroom zijn de bossen van het Leen en Bellebargie belangrijk voor de instandhoudingsdoelstellingen van de bossen en heiden van het Oostelijk deel van Zandig Vlaanderen. De waterhuishouding van deze bossen wordt hersteld zodat fauna en flora zich optimaal kan ontwikkelen ([8A J 0007](#))

Hoever staan we

De actie is nog niet opgestart.

Wat staat er te gebeuren

ANB zal een ecohydrologische studie opstarten. Uit deze studie zullen concrete inrichtingsmaatregelen volgen voor het Leen, Bellebargie en de Lembeekse Bossen om

tot een herstel van de natuurlijke waterhuishouding te komen. Op heden is er nog geen concrete opstartdatum voorzien.

➡ De Watergroep bouwt een defosfatering op de inname naar de spaarbekkens van WPC Kluizen en verwijdert historische fosfaat verontreiniging in het spaarbekken 1

De waterspaarbekkens spelen een belangrijke rol in klimaat robuuste watervoorziening. De Watergroep stockeert er het overschot van water in de winter om het in de zomer of in droge periodes te gebruiken voor de productie van drinkwater. Het oppervlaktewater in Vlaanderen bevat veel fosfaten, vooral vanuit de beken langs landbouwgebied. In de spaarbekkens zorgen die fosfaten in bepaalde periodes van het jaar voor algenbloei. Dat bemoeilijkt de drinkwaterproductie.

Hoever staan we

In 2020 heeft De Watergroep een defosfatering in gebruik genomen. Hiermee worden fosfaten uit het innamewater verwijderd zodat de voedingsbodem voor schadelijke algen wordt weggenomen. ([4B C 0019](#))

Spaarbekken Kluizen (Bron: De Watergroep)

Wat staat er te gebeuren

De vergunningsaanvraag voor de werken aan spaarbekken 1 werd ingediend. De Watergroep startte in 2024 met de werkzaamheden waarbij onder andere de waterbodem in spaarbekken 1 zal gesaneerd worden zodat er geen nalevering meer is van historische fosfaatverontreiniging naar de waterkolom. De werken lopen t.e.m 2026. Ook is gebleken dat de dimensionering en het stromingspatroon in het huidige bezinkkanaal onvoldoende blijkt om onder alle omstandigheden de gewenste zuivering te bereiken. Daarom wordt in 2024 een ontwerpstudie uitgevoerd om de nodige aanpassing aan het bezinkkanaal aan te brengen. De uitvoering van dit project staat gepland voor 2026 (na de renovatiewerkzaamheden van spaarbekken 1). ([8B D 0105](#))

➡ De rioolbeheerders bouwen de zuiveringsinfrastructuur verder uit

In het gebied worden de komende jaren stelselmatig nieuwe rioleringen en IBA's aangelegd om ongezuiverde huishoudelijke lozingen in het gebied te saneren. Op die manier wordt nutriëntinspoeling naar het waterlopenstelsel tot een minimum teruggebracht.

Hoever staan we

In 2023 is gestart met de rioleringswerken in de Bosstraat-Daasdonk in Evergem. De werken zouden afgerond zijn worden in 2025.

Wat staat er te gebeuren

De gemeente Evergem en Aquafin zullen de komende jaren een 25-tal prioritaire IBA's realiseren op grondgebied Evergem. De gesprekken met de eigenaars van de panden zijn lopende. In het centrum van Waarschoot wordt een RWA-as aangelegd, de voorziene startdatum is 24 november 2026. In de Stationsstraat in Waarschoot wordt de riolering vernieuwd en zullen afkoppelingswerken worden uitgevoerd van de naastliggende huizen. De werken zijn gepland te starten in 2025.

Verder zijn in opdracht van de gemeente ook heel wat clusters in ontwerp (Wippelgem Dorp, Droogte, Buntstraat, Langendam) Uitvoering hiervan wordt verwacht in de periode 2024-2026.

In opdracht van AWV zijn de projecten N456 en N448 in ontwerp. De uitvoering wordt verwacht in 2025.

Stad Gent is gestart met de sanering van lozingen in de Kluizensesteenweg tussen de Langerbruggekaai en de spoorweg i.k.v. LIP koppelingsgebieden Gentse Kanaalzone. Momenteel lost de riolering nog in de Burggravenstroom.

➡ De rioolbeheerders pakken de knelpunten op de rioleringsinfrastructuur aan

Naast de aanleg van nieuwe riolering en IBA's is er ook nog veel potentieel in het optimaliseren van de bestaande infrastructuur.

Hoever staan we

De knelpunten uit de rioleringsdatabank worden geanalyseerd. Zo zijn er in alle gemeenten nog heel wat grachten aangesloten op de riolering die zorgen voor verdunning van het afvalwater en frequenter werkende overstorten.

Wat staat er te gebeuren

De gemeenten en/of rioolbeheerders koppelen de grachten af van de riolering en zorgen ervoor dat het water wordt geïnfilterd of gebufferd. Dit heeft een positief effect op de waterkwaliteit en zorgt voor een betere weerbaarheid bij droogte.

Zwartesluisbeek-Leopoldkanaal-Isabellawatering

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

De Zwartesluisbeek is een speerpuntgebied klasse 3. Het gebied heeft enkel nog natuurlijk herstel nodig om na 2027 de goede ecologische toestand te kunnen bereiken. De Isabellawatering en het Leopoldkanaal zijn een aandachtsgebied klasse 4. Het gebied heeft de goede ecologische toestand bereikt in 2033 (of erna van zodra natuurlijk herstel heeft plaatsgevonden).

wateroverlast

Water wordt maximaal vastgehouden aan de bron. Een gedifferentieerd peilbeheer houdt rekening met wateroverlast en droogte i.f.v. het omliggend landgebruik.

watertekort

Er is voldoende aanvoer van water uit het gebied naar de Nederlandse nutmaatschappij Evides waar het aangewend wordt als proceswater of voor drinkwaterproductie. Er wordt voldoende water opgehouden om periodes van droogte te kunnen overbruggen, zowel voor natuur als voor landbouw.

waterbeleving

Zachte recreatie is mogelijk op verschillende plaatsen in dit poldergebied met waardevolle natuur.

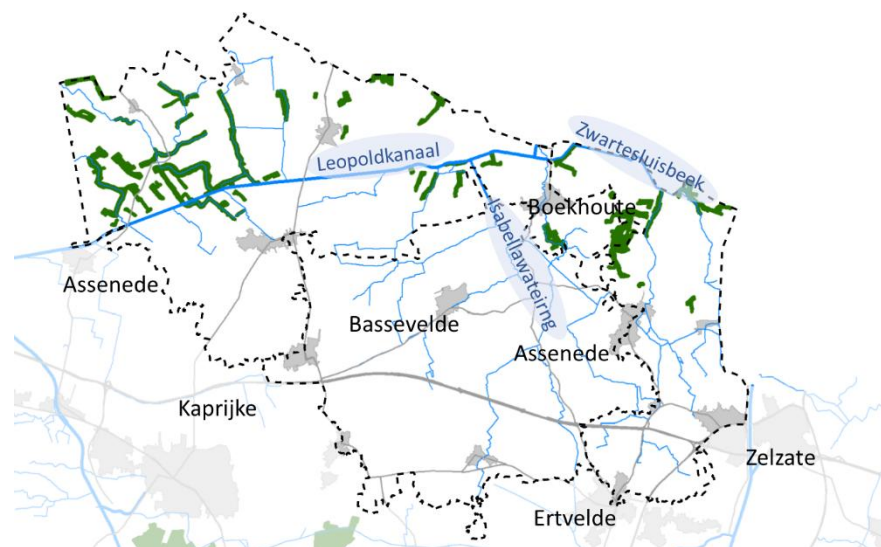
Meer info: [bekkenspecifiek deel bekken Gentse Kanalen \(Zwartesluisbeek\) \(Leopoldkanaal\) \(Isabellawatering\)](#)

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

Momenteel loopt er geen gebiedsgericht overleg voor deze waterlopen waarbij zowel waterkwaliteit, wateroverlast, watertekort als waterbeleving in samenhang worden bekeken. Wel zijn er diverse thematische overlegmomenten lopende, bv. rond het peilbeheer op het Leopoldkanaal.

Meer info: [bekkenwebsite bekken Gentse Kanalen](#) en [bekkenspecifiek deel bekken Gentse Kanalen \(Zwartesluisbeek\) \(Leopoldkanaal\) \(Isabellawatering\)](#)

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

➡ Zwarte Sluispolder zorgt voor ecologisch en hydrologisch herstel van de Rode Geul

Voor de Rode Geul wordt gewerkt aan ecologisch en hydrologisch herstel, zodat de natuur in de kreek nieuwe kansen krijgt en water wordt opgehouden om periodes van droogte beter te kunnen overbruggen.

Hoever staan we

De kreek is momenteel volledig verzand en dient geruimd te worden. Er is op heden geen consensus over de financiering van het project ([4B B 0294](#))

Wat staat er te gebeuren

De haalbaarheid van het project dient verder onderzocht te worden.

➡ Zwarte Sluispolder optimaliseert de afwatering t.h.v. het gemaal Vrijestraat, Assenede- Sas van Gent

Op de grens met Nederland staat het gemaal Vrijestraat dat zorgt voor de waterafvoer van Assenede door Sas van Gent. Indien het gemaal in extreme omstandigheden op volle capaciteit draait ontstaan er overstromingen in stedelijk gebied van Sas van Gent. Als dit niet gebeurt, kan bij hevige neerslag Assenede onder water stromen.

De Zwarte Sluispolder heeft in 2022 samen met de Provincie Oost-Vlaanderen, het waterschap Scheldestromen en de polder Moervaart en Zuidlede een projectaanvraag 'Klimaatrobuuste inrichting grensoverschrijdend watersysteem Poel en Volgelschorpolder' ingediend bij Interreg VI. Deze aanvraag is inmiddels goedgekeurd. ([6 I 0092](#))

De bouw van een nieuw gemaal in opdracht van de provincie ter hoogte van de Denderdreve in Zelzate zal ervoor zorgen dat het water in extreme omstandigheden kan worden overgepompt naar het Kanaal Gent Terneuzen.

Hiervoor is het noodzakelijk om de stroomrichting van de Poelbeek (tijdelijk) om te keren en om de waterhuishouding in de omliggende beken te optimaliseren. Laatstgenoemde werken zullen worden gerealiseerd door de Zwarte Sluispolder voor de waterlopen op Belgisch grondgebied en door het Waterschap Scheldestromen op Nederlands grondgebied.

Hoever staan we

De werken zijn verder voorbereid in 2024. Om omgevingsvergunning voor werken aan waterloop O8.222 is verkregen en de andere vergunningen zijn in de loop van 2024 aangevraagd.

Het is de bedoeling om volgend jaar – 2025 de werken te realiseren in samenspraak met de Provincie die instaat voor de bouw van het noodgemaal ter hoogte van de Beneluxlaan te 9060 Zelzate.

➡ Zwarte Sluispolder saneert de Vlietbeek

De Vlietbeek is een waterloop van 2e categorie in beheer van de Zwarte Sluispolder en vormt de voornaamste bovenloop van de Zwartesluisbeek. Op vandaag kent de Vlietbeek nog een sterke nutriëntbelasting van ongezuiverde huishoudelijke lozingen vanuit het dorpscentrum van Assenede. Een deel van de huishoudelijk vuilvracht wordt afgezet als een nutriëntrijk sliblaag die gesaneerd zal moeten worden om een goede waterkwaliteit van de Vlietbeek en Zwartesluisbeek te bekomen.

Hoever staan we

De gemeente Assenede moet de ongezuiverde huishoudelijke lozingen in het centrum van Assenede aanpakken. Het gaat hierbij zowel om het verzamelen van vuilvracht als woningen voorzien van een IBA. Het project ligt momenteel stil. Sanering is pas zinvol als er geen huishoudelijke lozingen meer gebeuren. ([8B D 0100](#))

Wat staat er te gebeuren

Concrete plannen of timing voor uitvoering van deze werken door gemeente Assenede zijn op heden niet bekend.

➡ Herstel Vrouwkenshoekkreek

De Vrouwkenshoekkreek, ten noorden van Sint-Laureins, is een oude kreekbedding. Een deel van de bedding werd gebruikt als stortplaats. In een eerder project is ongeveer 1/3e van de stortplaats gesaneerd. Dit project beoogt de sanering van de overige 2/3e zodat de oorspronkelijke kreekbedding hersteld wordt.

Hoever staan we

De Blue-Deal coördinator van Regionaal Landschap Meetjesland en Leievallei is in 2024 gestart met de dossieropmaak in kader van projectsubsidie Natuur bij ANB, in samenspraak met Natuurpunt Meetjeslandse Kreken. Bodemkwaliteit is nagegaan een volumeberekening van de te saneren grond is opgemaakt en een bijhorende raming van het project.

Wat staat er te gebeuren

Het dossier wordt verder voorbereid met als doel de opmaak van een subsidiedossier voor indiening als projectsubsidie Natuur bij ANB en de opmaak van de omgevingsvergunningsaanvraag.

De Vrouwkenshoekkreek in Sint-Laureins (bron: Regionaal Landschap Meetjesland en Leievallei)

➡ De rioolbeheerders bouwen de zuiveringsinfrastructuur verder uit

In het gebied worden de komende jaren stelselmatig nieuwe rioleringen en IBA's aangelegd om ongezuiverde huishoudelijke lozingen in het gebied te saneren. Op die manier wordt nutriëntinspoeling naar het waterlopenstelsel tot een minimum teruggebracht.

Hoever staan we

In Oosteeklo (Assenede) bouwt Aquafin het rioleringsstelsel stelselmatig verder uit en in de Koning Albertstraat is Aquafin gestart met de rioleringswerken gestart in najaar 2024.

Wat staat er te gebeuren

In Oosteeklo start de laatste fase van de collector- en rioleringswerken Rijkestraat in januari 2025. Op de Oosteeklose beek komt een overstort van Aquafin. De werken hiervoor starten in februari 2025. Vanaf 31 maart 2025 start Riopact met rioleringswerken in de Ledestraat, Molenhoek en Cisterciënzinnenstraat te Oosteeklo waarna afkoppelingswerken ingepland staan. Grachten worden vernieuwd en er komt een bufferbekken.

Moervaart-Zuidlede

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

De Moervaart is een aandachtsgebied klasse 4. Het gebied heeft de goede ecologische toestand bereikt in 2033 (of erna van zodra natuurlijk herstel heeft plaatsgevonden). De Zuidlede is een speerpuntgebied klasse 3. Het gebied heeft enkel nog natuurlijk herstel nodig om na 2027 de goede ecologische toestand te kunnen bereiken.

wateroverlast

Een modern, performante en visvriendelijke pompinfrastructuur in combinatie met een kader voor een intelligent, dynamisch peilbeheer zorgt voor een goede afwatering wanneer nodig. Daarnaast is er voldoende ruimte voor waterberging, rekening houdend met landbouw en natuur.

watertekort

Er is voldoende ruimte voor waterconservering in de meersen om droogteperiodes te overbruggen. De verzilting wordt tegengegaan.

waterbeleving

Natuur en recreatie gaan hand in hand.

Meer info: [bekkenspecifiek deel bekken Gentse Kanalen \(Moervaart\) \(Zuidlede\)](#)

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

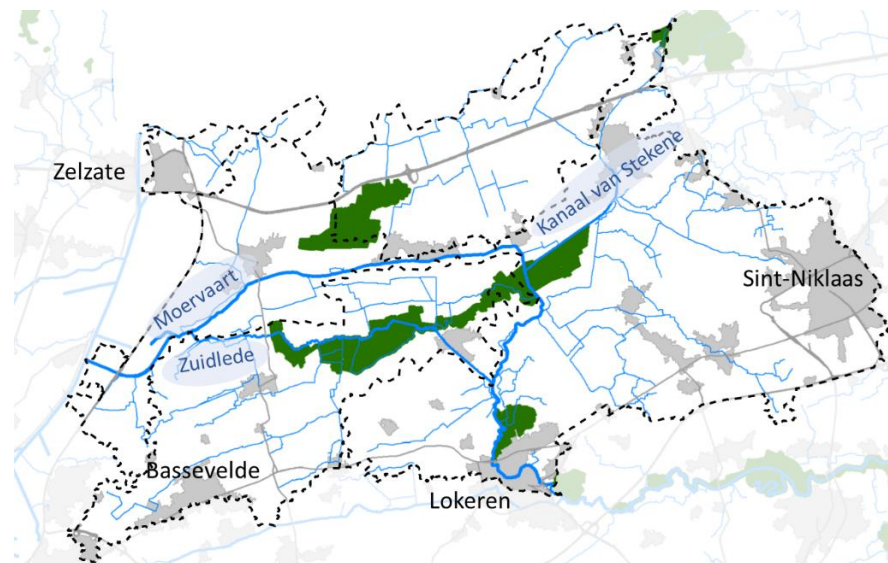
In het afstroomgebied van de Moervaart en Zuidlede loopt via verschillende processen overleg waar water een rode draad door vormt. Het bekkensecretariaat houdt de helicoptervisie over het gebied.

In het Strategisch Project Moervaartvallei wordt de focus gelegd op de ruimtelijke planvorming in de Moervaart- en Zuidlede depressie. Een eerste gewestelijk RUP (Moervaartvallei - fase 1) en een eerste landinrichtingsplan (Kalvekant-Reepkens-Oostdonk-Maaibos) is goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

In het opwaartse gebied van de Westlede werken de waterbeheerders actief in het gebied samen om het risico op wateroverlast te beperken en de sponswerking te verhogen. Het project van de Nieuwe Westlede en de aanleg van het Wonderwoud zijn de 2 belangrijkste projecten in dit gebied.

Meer info: [bekkenwebsite bekken Gentse Kanalen](#) en [bekkenspecifiek deel bekken Gentse Kanalen \(Moervaart\) \(Zuidlede\)](#)

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

➤ VMM werkt een geïntegreerd peilbeheer uit voor het stroomgebied Zuidlede-Moervaart i.f.v. veiligheid, landbouw en natuur

Door een meer actief en gedifferentieerd beheer van het waterpeil in het afstroomgebied van de Moervaart en Zuidlede kan er tegemoet gekomen worden aan de noden van de verschillende gebruikers teneinde wateroverlast, watertekort en verdroging te beperken. ([4B B 0291](#))

Hoever staan we

De Vlaamse Regering keurde een besluit goed over peilbeheer op onbevaarbare waterlopen en grachten. Het instrument voorziet in een procedure om peilafspraken uit te werken en ze juridisch te verankeren. Zo pakken we verdroging aan en houden we het water zoveel mogelijk vast volgens de noden in een gebied. Via een Ministerieel Besluit werden de prioritaire gebieden voor de opmaak van een peilbesluit aangeduid. Voor prioritaire gebieden moet de waterbeheerder binnen een termijn van 2 jaar na de aanduiding een ontwerp van peilbesluit voorleggen aan de minister. Het gebied tussen de Moervaart en Zuidlede én de lagergelegen gronden ten noorden van de Moervaart en ten zuiden van de Zuidlede, is één van deze prioritaire gebieden. De uitvoering van een gedifferentieerd peilbeheer door VMM hangt samen met landinrichting door VLM in het gebied. De concrete timing is dan ook afhankelijk van de uitvoering van de landinrichting.

Wat staat er te gebeuren

De waterbeheerder is verantwoordelijk voor de opmaak van het peilbesluit. Die zal met de betrokken actoren en gebruikers in het gebied een oriëntatienota opmaken met alle nodige info en doelstellingen. Er wordt een evenwicht gezocht tussen milieu, natuur, landschap, economie en waterveiligheid. Over deze nota geven de betrokken administraties en lokale overheden advies. Op basis van die oriëntatienota wordt het peilbesluit opgemaakt, waarin wordt vastgelegd welke peilen in een afgebakend gebied nagestreefd worden en hoe en in welke periode die peilen moeten bereikt worden. Het peilbesluit moet om de zes jaar geëvalueerd worden. De eerste overlegmomenten met de betrokken actoren zijn ingepland voorjaar 2025

➤ ANB bouwt een meetnet uit voor monitoring van grond- en oppervlaktewater ikv vernatting Moervaartvallei

Deze actie in opdracht van ANB (die zal worden uitgevoerd door het Provinciaal Centrum voor Milieuonderzoek) heeft betrekking op het opzetten van een meetnet voor grond- en

oppervlaktewaterpeilen in de Moervaartvallei met de intentie om te komen tot concrete acties i.k.v. vernatting. ([4B B 0292](#))

Hoever staan we

De actie is momenteel lopende, doch in afrondingsfase

➤ Verschillende partners realiseren het landinrichtingsproject Moervaartvallei

De inrichting, kaderend binnen de Raamovereenkomst Moervaartvallei, zorgt voor de realisatie van de natuurcompensaties noodzakelijk voor de uitbreiding van de Gentse haven. Dit zal resulteren in moeras- en rietvegetaties die begeleidend zijn aan de Moervaart en Zuidlede. Er wordt ook voorzien in waterbergingsmogelijkheden te creëren binnen de Moervaartvallei. ([8A D 0118](#), [8A D 0119](#))

Hoever staan we

Het landinrichtingsplan (LIP) “Kalvekant - Reepkens - Oostdonk - Maaibos” is het eerste landinrichtingsplan van het landinrichtingsproject “Moervaartvallei”. Dit LIP richt zich op de projectgebieden uit het GRUP Moervaartvallei - fase 1 waar de groene bestemming binnen een korte termijn gerealiseerd moet worden en waar de Vlaamse Landmaatschappij conform de raamovereenkomst de uitvoerende partner is. De VLM werkte in 2023, op basis van de resultaten van de adviesprocedure, het eindvoorstel van landinrichtingsplan Kalvekant-Reepkens-Oostdonk-Maaibos af in overleg met de betrokken partners. Het eindvoorstel van dit landinrichtingsplan is positief geadviseerd door de planbegeleidingsgroep op 19 juni 2023. De Vlaamse Regering keurde het inrichtingsplan goed op 22 december 2023.

Wat staat er te gebeuren

Na de goedkeuring door de Vlaamse Regering volgt nog een traject voor de verwerving van de gronden, de opmaak van technische plannen, de aanvraag van eventuele vergunningen en het aanstellen van aannemers. Indien een aantal gronden (die nodig zijn voor de realisatie van dit project) niet in der minne kunnen verworven worden, start een onteigeningsprocedure. De exacte timing voor de uitvoering van het plan is momenteel nog niet gekend. De start van de werken is ten vroegste voor 2026. In de winter 2023-2024 zal in het projectgebied Oostdonk wel al een 6-tal hectare bos aangeplant worden. In het projectgebied Oostdonk beboste de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), de Stad Gent en de Provincie Oost-Vlaanderen in de winters van 2024 en 2025 reeds 19 ha nieuw bos op percelen die VLM in der minne verwierf en volgens het GRUP Moervaartvallei fase 1 allen bestemd als natuurgebied.

Bij het creëren van waterbergingsmogelijkheden dient rekening gehouden te worden met de natuurlijke overstromingsgebieden langsheen Moervaart en Stekense vaart die thans functioneren als waterbergingszones voor de polderwaterlopen.

➡ ANB en VLM herstellen de hydrologie thv Etbos en Heirnisse-Fondatie

Etbos en Fondatie zijn beide SBZ-gebieden. Het is belangrijk om de oppervlaktewaterkwaliteit te herstellen en te beschermen om de instandhoudingsdoelstellingen te kunnen realiseren.

Hoever staan we

ANB zal een ecohydrologische studie opstarten om inrichtingsvoorstellen te bekomen voor de zones Etbos (tussen Zuidlede en Olentgracht) en Fondatie. ([4B_B_0293](#)).

Wat staat er te gebeuren

De ecohydrologische studie moet nog opgestart worden, op heden is er geen concrete datum hiervoor. Na afronden van de studie zullen ANB en VLM de inrichtingsmaatregelen uitvoeren, samen met de waterloopbeheerders. ([4B_D_0236](#))

➡ De polder stemt verder af met VMM in functie van de resultaten uit het OWKM Zuidlede en kanaal van Stekene. ANB realiseert een duurzame populatie van de otter in het gebied

In december 2019 werden er waarnemingen gedaan van een otter in de Moervaartvallei in Oost-Vlaanderen. Hiermee is deze beschermde diersoort terug van weggeweest in het gebied.

Hoever staan we

In opdracht van ANB maakt het INBO in de periode 2020-2023 een soortenbeschermingsprogramma voor de otter op Vlaams niveau. Maatregelen rond de problematiek van bijvoorbeeld waterkwaliteit, versnippering en verstoring, zijn daarin een belangrijk onderdeel. In het uitvoeringsprogramma van het landinrichtingsplan Kalvekant-Reepkens-Oostdonk-Maaibos worden door VLM ontsnipperingsmaatregelen voorzien voor de Otter op de Zuidlede en Moervaart t.h.v. bepaalde verkeersassen. ([8A_D_0120](#))

Wat staat er te gebeuren

Een concrete uitvoeringsdatum voor uitvoering van de werken is momenteel niet bekend.

➡ Provincie Oost-Vlaanderen, stad Gent en Farys, polder Moervaart en Zuidlede, de gemeente Lochristi en het bekkensecretariaat realiseren samen een nieuwe waterloop, de Nieuwe Westlede

Deze nieuwe afwateringsgracht richting Sifferdok ontlast het bovenstrooms gedeelte van de Westlede ter hoogte van Oostakker en Lochristi. Dit verlaagt de kans op wateroverlast in het gebied. Het bekkensecretariaat van de Gents Kanalen zorgt voor de coördinatie in het dossier. ([6_I_0090](#))

Hoever staan we

In 2022 werd de eerste fase afgewerkt. Hierbij werd een nieuwe afwatering gerealiseerd tussen rotonde Schansakker in Oostakker en het Sifferdok. De voorontwerpstudie voor de 2e fase is opgemaakt samen met een update van de kostenraming. De nodige grondverwervingen om de 2e fase te kunnen realiseren zijn lopende. Het overleg tussen de actoren is in 2024 opnieuw opgestart.

Wat staat er te gebeuren

In 2025 wordt het uitvoeringsdossier van de nieuwe Westlede fase 2 uitgewerkt. Het investeringsproject wordt verder afgestemd met het hemelwater- en droogteplan van stad Gent en het project Wonderwoud.

➡ ANB, realiseert bovenstroomse buffering op de Westlede

De oude zandwinningsputten te Lochristi worden ingericht als groenpool Wonderwoud van stad Gent. De Westlede wordt actief ingeschakeld in het gebied waar waterberging, (natte) natuur en recreatie hand in hand gaan. ([6_F_0329](#)). Het Wonderwoud wordt gebouwd in opdracht van Natuur en Bos in samenwerking met de Stad Gent en de gemeente Lochristi.

Hoever staan we

Het project 'Wonderwoud' als groenpool van stad Gent wordt in verschillende fasen gerealiseerd. Er zal een verbinding zijn met de Westlede waarbij in de groenpool een buffervolume van 100.000m³ voorzien wordt om de ruimere regio beter te wapenen tegen wateroverlast. In augustus 2023 zijn de werken voor fase 1 gestart geëindigd najaar 2024.

Wat staat er te gebeuren

Fase 2 van het project Wonderwoud zal opgestart worden. Een concrete startdatum is nog niet gekend.

Inrichtingsplan Wonderwoud fase 1 (bron: ANB)

➡ Polder Moervaart en Zuidlede moderniseert de pompgemalen op de Moervaart en Zuidlede

Polder Moervaart en Zuidlede vernieuwt de sterk verouderde infrastructuur van de pompgemalen naar moderne en betrouwbare infrastructuren die een gebiedsgericht peilbeheer toelaten via een meer intelligente sturing en debietsmeting met afstandsbewaking. Hierbij worden ook de bestaande vismigratiekelpunten opgelost. ([6 | 0091](#))

Hoever staan we

Volgende pompgemalen zijn eerste pompgemalen die gerenoveerd zullen worden: Bodam A & B, Kalve Ter West, Spletteren, Sint-Kruis-Winkel en Weehaeg. Het ontwerp Bosdam A en B en Kalve is ver gevorderd maar is nog niet in afwerkingsfase. De andere drie

ontwerpen moeten nog opgestart worden. In 2024 vond een eerste aftoetsing plaats met resultaten vanuit het OWKM Zuidlede en Kanaal van Stekene.

Wat staat er te gebeuren

Een conditiestaatmeting van de pompen dient uitgevoerd te worden.

➡ Polder Moervaart en Zuidlede en de gemeente Lochristi realiseren een nieuwe verbindingloop tussen waterlopen O1221 (2e cat.) - O1227 (3e cat.) en O1215 (2e cat.) te Lochristi-Zaffelare

In het verleden waren er regelmatig overstromingen in Zaffelare centrum veroorzaakt door de Hasselgracht (O1215). De nieuwe verbindinggracht zal een aanzienlijke berging creëren en daarbij de Hasselgracht ontlasten. Op die manier zal Zaffelare centrum gevrijwaard worden van overstromingen.

Hoever staan we

De verbindinggracht wordt rechtlijnig aangelegd tussen de Hasselgracht en de Lange Kromme (O1227), op grondgebied van de gemeente Lochristi. Er wordt hierbij een ruime berging voorzien van +/- 600 m³ en zeer zwakke oevers.

De verwerving van de gronden is ondertussen gerealiseerd. De omgevingsvergunning voor dit project is verleend op 24 april 2025.

Wat staat er te gebeuren

Er dient nog een aanvraag ingediend te worden voor wijziging van de rangschikking van de waterloop, aangezien een gedeelte van de bestaande waterloop gedempt wordt en verplaatst naar het nieuwe tracé.

Polder Moervaart en Zuidlede voorziet de aanbesteding van de werken in juli 2025 en de uitvoering in 2025-2026.

➡ Polder Sinaai-Daknam moderniseert het 60-jaar oude pompghemaal Keizerstraat

Polder Sinaai-Daknam vernieuwt de sterk verouderde infrastructuur van het pompghemaal keizerstraat naar een moderne en betrouwbare infrastructuur met een meer intelligente sturing. Hierbij wordt het vismigratieknelpunt opgelost.

Hoever staan we

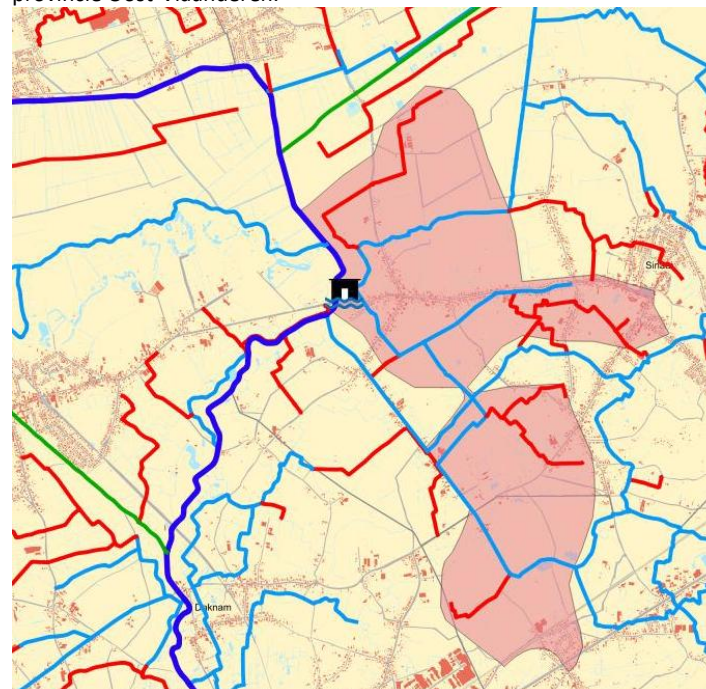
Bij ministerieel besluit dd. 24 maart 2025 werd een belofte van toelage van 50% toegekend voor de vervanging van de pompen en de bouwkundige renovatie. Deze werken worden in totaal geraamd op 780.000 EUR, incl. BTW. Het vernieuwen van de roosterreiniger, geraamd op 330.000 EUR, incl. BTW is opgenomen in het reserveprogramma 2025.

Wat staat er te gebeuren

Het is de bedoeling in 2025 een ontwerper aan te stellen om de eerste fase van de werken in 2026-2027 te kunnen uitvoeren. Er zal ook een subsidie-aanvraag gericht worden aan de

provincie Oost-Vlaanderen.

Afstroomgebied pompghemaal Keizerstraat (bron VMM - IMDC 2021)

➡ Polder Sinaai-Daknam vernieuwt en breidt de telemetrie uit van zijn pompghemalen.

In 2010 werden de pompghemalen Hondsnest en Keizerstraat uitgerust met telemetrie, zodat van op afstand de werking van de pompghemalen en de waterstand stroomop- en afwaarts de gemalen kan opgevolgd worden. Deze werken voldeden aan de toenmalige standaarden. Hoewel deze beide systemen nog functioneren, hebben zij het nadeel dat deze thans niet (meer) compatibel zijn met www.waterinfo.be.

Het is van belang om deze live-meetgegevens te kunnen delen met de andere waterloopbeheerders (provincie, VMM en gemeenten) en ook publiek consulteerbaar te maken. Daarom is het nodig de bestaande installaties met verouderde technologie te vervangen. Tevens wordt camerabewaking geplaatst.

Tegelijkertijd wenst het polderbestuur het pompemaal Daknam ook uit te rusten met telemetrie en camerabewaking. Deze installatie zal het tevens mogelijk maken om de pompstandregels op eenvoudige wijze en in eigen beheer aan te passen bij droge periodes. Het polderbestuur wil hiermee tegemoetkomen aan de vraag van vzw Durme, beheerder van natuureservaat Daknamse meersen, om de aanslag- en afslagpeilen te laten variëren het jaar door. Het vast te stellen peilbesluit kan ook invloed hebben op de pompstandregels van deze pompgemalen. De werken worden in totaal geraamd op 190.000 EUR, incl. BTW.

Hoever staan we

Bij MB dd. 21 februari 2024 heeft de Vlaamse minister voor omgeving een toelage toegekend van 75%. De werken worden uitgevoerd in 2025-2026.

➡ Stad Sint-Niklaas en Regionaal Landschap Schelde Durme vormen de Leebeek om tot blauw-groen lint.

In het centrum van Sinaai komt een nieuwe blauw-groene site, speelbos Ter Beke. De site zal makkelijk bereikbaar zal zijn voor buurtbewoners via verschillende trage wegen. Ook de drie jeugdverenigingen die in de buurt zijn gelegen profiteren hiervan mee, net als een kleuterschool, een basisschool, een sporthal én een woonzorgcentrum. Ook op vlak van natuurwaarde zal het speelbos Ter Beke een belangrijke stapsteen vormen in aansluiting op de Bezenkoek en het omringende landschap. De Leebeek loopt door het gebied en wordt opnieuw kronkelend gemaakt.

Het project wordt ondersteund door de Blue-Deal coördinator van Regionaal Landschap Schelde Durme met stad Sint-Niklaas als opdrachtgever.

Hoever staan we

Het project is voorgesteld aan de betrokken actoren. De nodige gronden zijn verworven, een vergunningsdossier en een raming van het project is opgemaakt.

Wat staat er te gebeuren

De offertevraag staat ingepland voorjaar 2025 en de start der werken ingepland eind 2025

Bij het centrum van Sinaai komt een nieuw bos en gaat de Leebeek opnieuw kronkelen (bron: Regionaal Landschap Schelde Durme).

➡ Het watersysteem van de Langelede (VL) krijgt een make-over

Waterschap Scheldestromen, Provincie Oost-Vlaanderen, de Zwartesluispolder en de polder van Moervaart en Zuidlede slaan de handen in elkaar en werken binnen een Interreg-project aan een meer [klimaatrobuust watersysteem](#) van Othene(VI), de Poel (NL), Vogelschorpolder (NL) en de Langelede (VL).

Hoever staan we

Een projectvoorstel is opgemaakt en opgenomen voor steun vanuit Interreg Vlaanderen-Nederland. Het project is op 15 mei 2023 gestart en heeft een looptijd tot 15 mei 2026. Specifiek voor het watersysteem van de Langelede staan volgende acties op het programma: het baggeren van slib uit waterloop O1310a en een deel van de Langelede, de bouw van een visvriendelijke stuw op de Langelede ter vervanging van een aarden dam, de herbouw van het pompemaal Sint-Franciscuspolder met verwerving van grond voor een wachtbekken, het aansluiten van automatische kunstwerken op een telemetriesysteem.

Wat staat er te gebeuren

Het project kent verschillende fasen. Voor de meeste onderdelen is grondverwerving, de ontwerp-, vergunningen en bestekfase voorzien tot eerste helft 2025. Uitvoering van de maatregelen vindt veelal plaats tweede helft 2025 en eerste helft 2026. Naast de uitvoer

van terreinmaatregelen zullen waterbeheerplannen opgemaakt worden waarin ondermeer peilafspraken gemaakt zullen worden. Dit is belangrijk om schade door droogte of wateroverlast te beperken en zo veel mogelijk te voorkomen. Belangrijk hierbij is dat de verziltingsproblematiek van het Kanaal Gent-Terneuzen die zich verder doorzet naar de Moervaart en Zuidlede wordt meegenomen in dit project.

Een aarden dam op de Langelede vormt een harde grens met het watersysteem aan Nederlandse zijde, een visvriendelijke stuw op deze locatie maakt uitwisseling van water mogelijk. (bron: Polder Moervaart en Zuidlede)

Kanaal Gent-Oostende, de Coupure, het Verbindingskanaal en de Gentse Binnenwateren

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

Het Kanaal Gent-Oostende, de Coupure, het Verbindingskanaal en de Gentse Binnenwateren zijn een aandachtsgebied klasse 4. Het gebied heeft de goede ecologische toestand bereikt in 2033 (of erna van zodra natuurlijk herstel heeft plaatsgevonden).

wateroverlast

Het Kanaal Gent-Oostende, de Coupure, het Verbindingskanaal en de Gentse Binnenwateren kunnen via een reeks van stuwen en sluizen afgesloten worden van het omliggend waterlopenstelsel (Ringvaart rond Gent, Kanaal Gent-Terneuzen en Benedenschelde via tijarm Gent-Brugge) in geval van grote waterafvoer om Gent te vrijwaren van overstromingen.

watertekort

Er is voldoende water beschikbaar in droge perioden voor de aanwezige fauna en flora.

waterbeleving

Zwemmen is mogelijk en veilig op verschillende locaties in de Gentse binnenwateren.

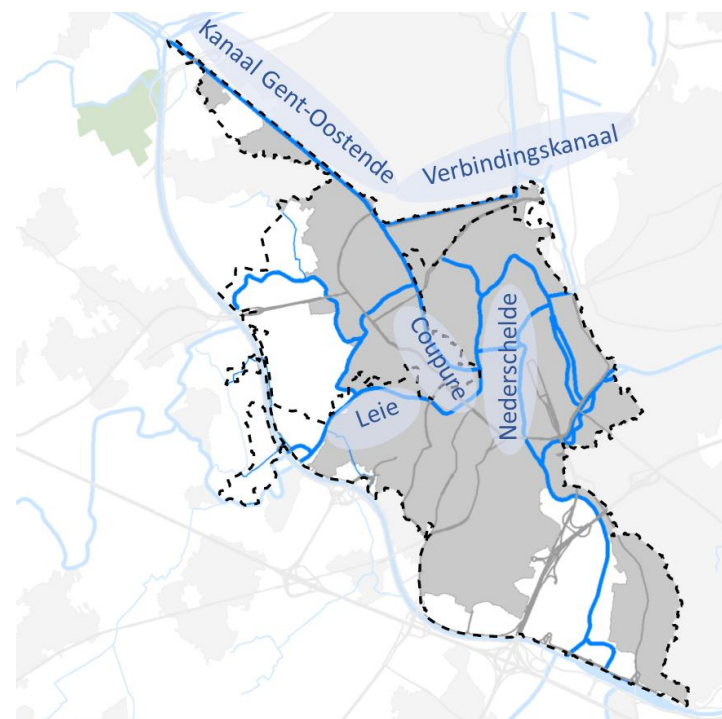
Meer info: [bekkenspecifiek deel bekken Gentse Kanalen](#)

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

De stad Gent heeft samen met De Vlaamse Waterweg een visienota 'Water in de stad' opgesteld in 2018. Deze vormt het kader voor een verdere duurzame multifunctionele ontwikkeling van de Gentse binnenwateren. Er is op regelmatige basis overleg tussen stad Gent en De Vlaamse Waterweg.

Meer info: [bekkenwebsite bekken Gentse Kanalen](#) en [bekkenspecifiek deel bekken Gentse Kanalen](#)

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

🔄 De Vlaamse Waterweg saneert de waterbodems in de Gentse binnenwateren

De waterbodems van de Gentse binnenwateren zijn door historische vervuiling matig tot sterk verontreinigd. Deze vormen hierdoor een vervuiliingsbron voor het oppervlaktewater. Om de waterkwaliteit te verbeteren wordt de waterbodem van de Gentse Binnenwateren gesaneerd. ([8B D 0106](#))

De Vlaamse Waterweg voert de baggerwerken in eerste instantie uit ten behoeve van de scheepvaart en de werking van waterbeheersende kunstwerken (bv. stuwen). Als dit efficiënt te combineren valt met locaties die vanuit ecologisch oogpunt ook best kunnen gesaneerd worden, en dit past binnen het voorziene budgettaire kader van DVW, kunnen deze worden meegenomen.

Hoever staan we

Omwille van budgettaire beperkingen bij De Vlaamse Waterweg zijn de baggerwerken nog niet uitgevoerd en zijn deze ook niet ingepland op korte termijn. De actie wordt tijdelijk stilgelegd. PFAS is in hoge concentraties aanwezig waardoor het nodige budget verveelvoudigde. De Vlaamse Waterweg acht het hierdoor niet realistisch dat de baggerwerken zullen uitgevoerd zijn tegen 2033.

Wat staat er te gebeuren

In het kader van de renovatie van de Predikherenlei door De Vlaamse Waterweg, wordt door de stad Gent de sanering van de overlopen en lozingen aan de Predikherenlei aangepakt in het voorjaar van 2025. Dit zal de waterkwaliteit ten goede komen.

Stad Gent maakt een ontwerp op voor de openlegging van de Oude Lievegang t.h.v de Kolveniersgang. Ze verkreeg hiervoor een conceptsubsidie.

🔄 Stad Gent creëert ecologische oevers langs de Gentse binnenwateren

Op basis van de visie Water in de stad, gezamenlijk opgemaakt door stad Gent en de Vlaamse Waterweg worden door stad Gent meer natuurvriendelijke oevers ingericht in de Gentse Binnenwateren. Hiermee wordt getracht om de waterkwaliteit in dit gebied positief te beïnvloeden. In de visienota 'Water in de stad' zijn er mogelijke locaties aangeduid voor de aanleg van deze groene oevers. ([8A D 0184](#))

Indicatief ambitiebeeld Franse Vaart (Bron: Visienota Water in de stad, Stad Gent - De Vlaamse Waterweg)

Hoever staan we

In 2023 is de ontwerpstudie rond de groene vooroevers uitgewerkt door studie bureau ANTEA. Er is gekozen om op drie locaties (Achterdok, Achtervisserij en Franse Vaart) groene vooroevers te voorzien.

Stad Gent voert een eerste project uit ter hoogte van de Franse Vaart. De werken zijn mede mogelijk dankzij steun van de projectoproep Levend Water. Met deze oproep ondersteunt de VMM lokale waterbeheerders en lokale actoren om de hydromorfologie van waterlopen te herstellen. Projecten die bijdragen aan meer biodiversiteit, een betere

waterkwaliteit en het herstel van waterbergend vermogen komen in aanmerking voor een subsidie van 50%.

De herinrichting van de Franse Vaart omvat het verwijderen van verouderde dijken en het aanleggen van natuurlijke oevers. Dit zorgt voor een betere waterdoorstroming en meer biodiversiteit in en rond de vaart. Daarnaast worden er speelplekken en wandelpaden aangelegd, zodat bewoners en bezoekers optimaal kunnen genieten van de vernieuwde omgeving.

Met deze ingrepen draagt het project bij aan de strijd tegen droogte en wateroverlast, en wordt de Franse Vaart een levendige plek voor mens en natuur. De werkzaamheden starten begin 2025 en zullen naar verwachting eind 2026 afgerond zijn.

Wat staat er te gebeuren

In 2025 wordt het aanbestedingsdossier afgewerkt in functie van uitvoering van het project in 2026.

➤ Stad Gent verhoogt de beleavingswaarde en ecologische waarde van de Lieve ter hoogte van het Bloemekenspark

De Lieve in Gent, een van oorsprong kunstmatig gegraven kanaal uit de 13e eeuw, ondergaat binnenkort ingrijpende sanerings- en herinrichtingswerken in kader van de realisatie van het Bloemekenspark. De waterbodem wordt gesaneerd door het verwijderen van vervuild slib en opgevuld met substraat om diepe waterpartijen te voorkomen, wat de veiligheid voor spelende kinderen verbetert. Steile oevers worden afgegraven om plasdraszones te creëren ten behoeve van het waterbergend vermogen, zelfzuiverend vermogen en ecologische waarde van de waterloop. Ook de Japanse Duizendknoop langs de oevers wordt bestreden. Daarnaast wordt een stuw met vistrap geplaatst, waardoor het waterpeil met 70 cm stijgt en de verdroging van de omgeving wordt tegengegaan. De integratie van de westelijke oever van De Lieve met het Bloemekenspark door middel van een ligweide, vlonder, amfitheater en een nieuwe fietsbrug maakt de herwaardering compleet. De Lieve draagt zo bij aan een gezondere, klimaatadaptievere en aantrekkelijkere omgeving.

Hoever staan we

De herwaardering van Kanaal De Lieve is een onderdeel van de aanleg van het Bloemekenspark Fase 3. Het project is één van de uitwerkingen van Groenklimateas 8 en het Lieve-project. Kanaal De Lieve is één van de 10 waterruimtes van stad Gent.

Met de herwaardering van Kanaal De Lieve streven we ernaar de Lieve niet alleen schoon te maken, maar ook een veilige en aantrekkelijke leefomgeving te creëren voor mens en natuur.

Een subsidiedossier is opgemaakt door stad Gent in kader van de projectoproep 'Levend Water 2025'. Het project is één van de 25 lokale projecten in Vlaanderen die weerhouden is voor subsidiëring vanuit deze oproep.

Wat staat er te gebeuren

De werken zijn voorzien te starten midden 2025 en te eindigen voorjaar 2023.

Fase3 van de herinrichting van het Bloemekenspark in Gent omvat de opwaardering van de Lieve (Bron: stad Gent)

Kanalen

DE TOESTAND DIE WE WILLEN BEREIKEN

waterkwaliteit

De Kanalen zijn een gebied klasse 6. Ook op langere termijn wordt het moeilijk om de goede ecologische toestand te bereiken in het gebied. Het Afleidingskanaal van de Leie, het Kanaal Gent-Oostende, de Ringvaart rond Gent en het Kanaal Gent-Terneuzen vormen de belangrijkste kanalen.

wateroverlast

Lozingsmogelijkheden worden zoveel mogelijk tij-onafhankelijk.

watertekort

Er is voldoende water om de verschillende functies te vervullen, nl natuur, landbouw, scheepvaart, industrie en drinkwaterproductie

waterbeleving

Harde en zachte recreatie is mogelijk en veilig op en langs de kanalen.

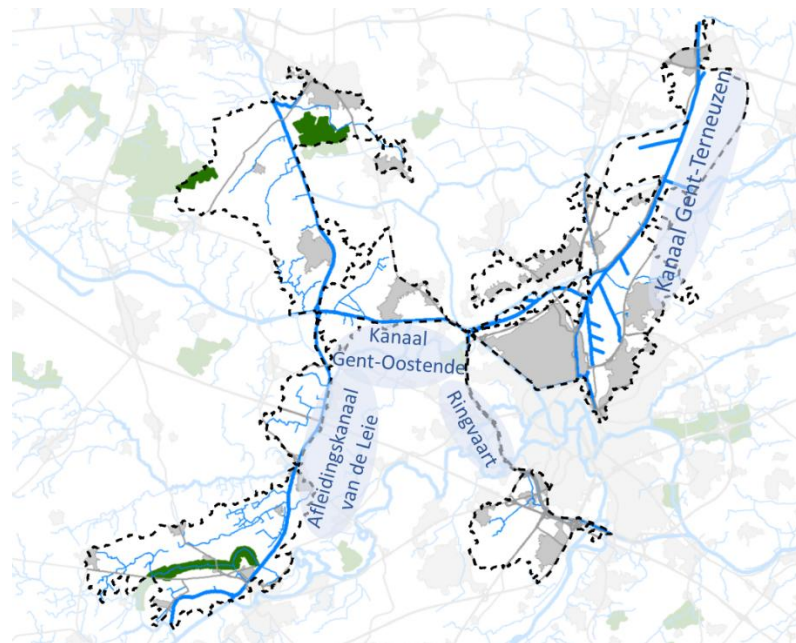
Meer info: [bekkenspecifiek deel bekken Gentse Kanalen](#)

SAMEN WERKEN WE AAN WATER

Het overleg over de kanalen gebeurt op thematische invalsbasis. Zo loopt er voor het kanaal Gent-Terneuzen gebiedsgericht overleg rond verzilting en droogte via de werkgroep droogte van de Vlaams Nederlandse Scheldecommissie.

Meer info: [bekkenwebsite bekken Gentse Kanalen](#) en [bekkenspecifiek deel bekken Gentse Kanalen](#)

HET ENGAGEMENT VAN DE PARTNERS

➡ Departement MOW - Afdeling Maritieme Toegang onderzoekt de zoutwaterproblematiek in het kanaal Gent-Terneuzen

Het kanaal Gent Terneuzen vormt de toegang tot de haven van Gent en maakt ook deel uit van de maritieme toegangswegen. Door de werking van het getij dringt zout water het kanaal Gent - Terneuzen binnen. Voorlopig is onvoldoende in kaart gebracht wat de effectieve impact is van de zoutwaterintrusie. Effecten naar landbouw, industrie en scheepvaart zouden uitgebreid in kaart moeten worden gebracht. Afhankelijk van de bevindingen, kunnen de bestaande opvattingen en verplichtingen eventueel in vraag gesteld worden. Het beleid en beheer voor het Kanaal kan indien nodig herbekeken of bijgestuurd worden. ([7B_M_0019](#))

Hoever staan we

In opdracht van de Vlaams-Nederlands Scheldecommissie is er in 2022 een studie uitgevoerd naar de impact van verzilting en verminderde bovenafvoer in en rond het kanaal Gent-Terneuzen. Hierbij is ook een inschatting gemaakt van de impact op de Moervaart en de Zuidlede alsook het grondwater rond deze waterlopen. Binnen de VNSC ontwikkelt de werkgroep duurzame oplossingen die zowel de ecologie als de economie ondersteunen. Door intensieve samenwerking en interactieve sessies met diverse belanghebbenden, heeft de werkgroep 29 kansrijke maatregelen geïdentificeerd en beoordeeld. Deze maatregelen richten zich op het optimaliseren van de wateraanvoer en het verminderen van verzilting, met als doel een toekomstbestendig Kanaal Gent-Terneuzen te realiseren.

In 2024 zijn verschillende workshops doorgegaan om een voorstel op te maken van preferentiële adaptatiemaatregelen.

Wat staat er te gebeuren

In 2025 wordt het voorgestelde maatregelenpakket gepresenteerd aan het Ambtelijk College van de VNSC, waarmee een belangrijke stap wordt gezet richting een veerkrachtige en duurzame waterbeheerstrategie

➡ De Vlaamse Waterweg maakt vismigratie mogelijk vanuit zee naar Leie en Bovenschelde

De Vlaamse Waterweg bouwt een vispassage naast de stuwsuis in Merelbeke op de Ringvaart. ([4B_E_0358](#))

Hoever staan we

In 2022 heeft De Vlaamse Waterweg het studiewerk gefinaliseerd.

Wat staat er te gebeuren

Eind 2024 wordt de omgevingsvergunningaanvraag ingediend en worden de werken aanbesteed. Uitvoering op het terrein is voorzien in 2025.

Op de grens tussen Gent en Merelbeke investeren we in rivierherstel door het bouwen van een vispassage naast het stuwsuiscomplex. (Bron: De Vlaamse Waterweg)

➡ De Vlaamse Waterweg voert een opwaardering uit van het kanalenstelsel in kader van Seine-Schelde

Het project Seine-Schelde heeft tot doel de binnenscheepvaart te bevorderen door de vaarweg tussen Seine en Schelde te verbeteren.

Hoever staan we

Het gros van de werken in kader van Seine-Schelde is gesitueerd in het bekken van de Leie. In beperktere mate zijn ook in het bekken van de Gentse Kanalen een aantal werken gepland. De verbreding van de bochten van het Afleidingskanaal tussen Deinze en Schipdonk zijn voltooid.

Wat staat er te gebeuren

Na de realisatie van de verbreding van de bochten zijn de nodige daaropvolgende baggerwerken, ten gevolge van de aanwezigheid van PFAS, slechts gedeeltelijk gerealiseerd. Voor 1 zone wordt nieuw bodemonderzoek en een heraanbesteding gestart.

Wat staat er te gebeuren

Het GRUP wordt verder uitgewerkt en voorgelegd aan de Vlaamse Regering ter definitieve vaststelling.

➡ De reservatiestroken langs het Afleidingskanaal van de Leie wordt opgeheven

Sinds het 4e kwartaal van vorige eeuw was er sprake om het Afleidingskanaal van de Leie bevaarbaar te maken voor grote binnenschepen. Daarvoor zou het kanaal verbreed moeten worden en zijn er planmatig grote stukken grond langsheen het kanaal ingekleurd als 'reservatiestrook'. Dat zorgde voor grote onzekerheid bij eigenaars en bewoners binnen die stroken. De Vlaamse, Nederlandse en Belgische Regering hebben een akkoord gesloten dat estuaire vaart mogelijk maakt voor binnenschepen. De noodzaak om het Schipdonkkanaal te verbreden valt daardoor weg.

Hoever staan we

Een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) wordt opgemaakt die de volledige reservatie voor de verbreding van het Schipdonkkanaal en de verbinding met het Boudewijnkanaal zoals opgenomen op het gewestplan zal opheffen. De onderliggende bestemmingen worden waar nodig aangepast. De Vlaamse Regering keurde op 14 juli 2023 de startnota goed voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) 'Opheffen reservatiestroken Schipdonkkanaal'. De reservatiestroken liggen op het grondgebied van de gemeenten Deinze, Lievegem, Eeklo, Sint-Laureins, Maldegem, Damme, Knokke-Heist en Brugge.

Een voorontwerp-GROUP is opgemaakt en besproken met alle adviesverlenende instanties op een plenaire vergadering op 23 april 2024.

BEKKEN
GENTSE KANALEN